

cesarja Jožefa, to navdušuje še zdaj naše nemške liberalce.

Zato smo v Mariboru in Celji slišali udrihati po duhovenstvu in hvalisati nemštvo, gledali smo povsod kako so cesarske zastave se morale skrivati pred puntarskimi. Zato tudi v Ptujih drugače ne bo. Tudi tam se bode šopirila freimaurersko-liberalno-nemška predrznost in žalila verno, avstrijsko-domoljubno slovensko ljudstvo.

S svojim navidežnim hvalisanjem cesar Jožefove politike, grajali bodo sedanjo narodom in Cerkvi pravično vladu. Zato pamislino, da ne more nihče zraven biti od Slovencev, kateri avstrijskega cesarja više ljubi, kakor nemškega, ter svoj slovenski dom in sv. Cerkvo spoštuje. Od Slovencev zamorejo le takšni zraven biti, kakoršen je po nemških novinah poznani doktor Hinterič. Desterniški.

Gospodarske stvari.

Kako je cepiti drevesa za skorjo.

Sedaj je čas cepiti samorašče ali pa iz lesa v boljšo zemljo presajene divjake. Navadno se taka drevesa cepijo po načinu, kakor so nas starejši ljudje učili. Drevo se namreč po sredi prekolje in v ta precep ali sklad vtaknejo se žlahtni cepiči. Kdor tako cepi, sicer prav stori, kajti je bolje, da se divjaki vže kakorkoli požlahtnijo, nego, da bi tako ostali.

Vendar se pa drevo pri cepljenju v sklad silno rani, kajti vsekaj se mu rane jako globoke. Zato začne drevo, katero se je precepilo, posebno ako se ni prijelo, po sredi črneti in trohneti, in če ga hočeš drugo leto zopet cepiti, moraš ga jako nizko odrezati, preden ti je les svež in zdrav. Dostikrat se pa tudi zgodi, da tako velike rane drevo popolnem ukončajo.

Pri vsem tem je cepljenje v sklad jako težavno. Treba je močnega noža, zagozd in drugih priprav, da je mogoče drevo preklati in cepiče lepo vanj spraviti.

Glavno načelo pri vseh načinih cepljenja pa je: manjša ko je rana, tem lepše in hitreje zaraste. Zato bi bilo svetovati, da bi se opustilo cepljenje v precep, ter bi se mesto njega cepilo rajše za skorjo.

Cepljenje za skorjo se že zato priporoča, ker se leži hitreje in ročneje opravlja, drevo se ne rani tako hudo, ter se tudi rajše prime in popred zaraste.

Ako misliš cepiti za skorjo, odžagaj drevo ravno tako, kakor če cepiš v sklad; z nožem pa divjaka na vrhu nekoliko ogladi.

Cepič se vreže na sedlo, najpopred navpik proti strženu, potem pa poševno proti koncu. Rez na cepiči bodi 3—4 cm. dolga. Zunaj ob

krajeh se zgornja rujava skornja nekoliko odstrani.

Tako pripravljeni cepiči, se porinejo za skorjo, katera se na enem ali dveh mestih, kakor je divjak debel, od zgoraj navzdoli do lesa prereže. Rane, koder leže cepici, se zamažejo z voskom, na kar se ovije s papirjem in z vrvice prav trdno poveže. Sedaj se tudi divjak na vrhu prav pazljivo z voskom zamaže.

Cepičem se pusté le 2 ali 3 oke, nikdar več. Čisto napačno je toraj cele šibe vtikati v divjak. Tak cepič poganja, oko se prime, na vseh očesih, in navadno vse mladike ostanejo slabe in tanke, ker prvo leto pomanjkuje še živeža za toliko ok. Če pa cepič le na enem ali dveh očesih poganja, so te mladike toliko krepkeje in lepše.

Da si toraj nimamo nič proti temu, če kdo noče opustiti stare navade ter rajši cepi v precep, tako bi vendar svetovali, da bi vsak vsaj poskusil tudi za skorjo cepiti.

Če mu ta način ne bode dopadal, bodi mu, naj toraj tudi še zanaprej drevesa kolje. Lahko pa vsakega zagotovim, da mu, ako cepi za skorjo, ne izostane drevo. Se ve da je gledati, da cepiči niso presuhi, da nimajo zgrbančene skorje, da so lepo in gladko vrezani, in kar je posebno imenitno, da se dovolj trdno poveže. Ta vez se drevesu, kedar so cepiči pet dolgih mladik pognali, odveže, papir pa se pusti.

Cepi se pa za skorjo, kedar je drevje že toliko muževno, da se skorja z lahka da odlupiti. Nič pa ne dé, ako so drevesa že listja pognala.

Najpopred bi se pač ljudje tega tako lahkega načina cepiti drevesa poprijeli, ako bi jim učitelji ali pa duhovniki to praktično pokazali.

Ljudje se trdno držé starih navad; opusté jih le takrat, ako se jim po skušnji kaže vidni uspeh. Zgodi se pa tudi, da marsikomu, če tudi skusi, prvokrat spodleti, večidel zato, ker ni dobro umel, kar je bral, ter toraj tudi ni prav napravil; potem pa tudi zgubi vse veselje do takih novotarij.

Na nekaj moram še opozoriti. Povsod, kjer ogledujem cepljena drevesa, najdem, da se z največjo skrbjo vse postranske vejice porežejo. Ljudje mislijo, da bodo cepiči bolj rasli, ako jim veje po drevesu živeža ne jemljejo. Pa ravno narobe je. Kdor klesti brezo ali jelšo, pusti ji eno ali dve veji, ker iz skušnje ve, da se drugače drevo posuši. Ravno to velja tudi od sadnega drevja. Ako mu vse veje posekaš, tedaj sok v deblu preveč zastaja, ker nima duška, kar je dostikrat uzrok, da drevo hira ali se pa celo posuši. Če pa pustiš dve ali več tanjših vejic, tedaj sok bolje živo kroži po drevesu, drevo si boljše in pred opomore, in tudi cepiči se hitreje primejo in krepkeje zastoje.

Nikar torej drevesa, kateremu se je odrezal vrh, čisto oskubiti, temveč pustimo drobnejše vejice. Drugo spomlad se te veje odrežejo.

Fr. Praprotnik.

Pepel kaj izvrsten gnoj.

Pepel ima v sebi veliko kalija in apna. Zato je pepel izvrstno gnojivo. Treba ga le na pravem mestu, o pravem času in na pravi način rabiti.

Pri krompirju in sočivju pepel čudeže dela, slasti takrat, če se z njim po vrhu potroša. Na travnikih izčara iz zemlje mnogo lepe sočne detelje. Kjer prej ni bilo drugega nego pusto mahovje, tam zazeleni obilo nježne detelje, če se je s pepelom potrosilo.

Tudi rast korenja pospešuje, če se je setev ali pozneje o deževju na rastline potrosil. Vsled pepela preminejo škodljive listne uši in rastline veselo rastejo.

Da se pa pri potrošanju ne praši preveč, se mora pepel prej z vodo poškopiti in sicer tako, da se na zemljo položi plast pepela, ta potem zmerno s škropivnico poškopri in na to premeša.

Zopet se nasuje druga plast pepela. poškopri in pomeša in tako dalje.

V 24 urah se more pepel na 4 metre daleč z lopato metati in jeden človek ga more v 4—5 urah na 20 metričnih centov razlučati brez vse nadlege, nevarnosti, umazbe ali zgube na pepelu vsled prevelikega razprašenja.

Dobro je tudi gnojno sol s pepelom pomešati in nekoliko časa ležati pustiti. Ta zmes se potem raztrosi z najboljšim vspehom. Vendar pa se pepel predolgo poprej, nego se raztroša ne sme škropiti, sicer gre moč negašnega apna v njem za pognojitev v gubo.

Drobnjak ali šnitleh se mora vsako drugo ali vsaj tretje leto razdeliti in presaditi.

Drobnjak ljubi ne pretežko pa mastno, vendar ne na novo pognojeno zemljo in tako lego, da v poletnih mesecih vroči žarki opoldnevnega solnca ne morejo ravno do njega.

Dobro sredstvo, da začne bujno in krepko rasti, so saje, s katerimi se rano spomladi potrosi ali pa tudi z izkuhanimi kavinimi ostanke. Da je po leti vedno črstev, nježen drobnjak pri rokah, se mora tik zemlje porezati, z napol strohneto gnojno prstjo pokriti in pridno zamakati. Dobro je več šopkov ga rediti, da se s porezovanjem more menjati, ker drobnjak kmalu moč zgubi, če se prepogosto in močno porezava.

Zoper repne bolhe in listne uši so saje dober pomoček. Saje se po zimi nabirajo po dimnikih in pečnih ceveh. Debelejši kosi saj se morajo zribati in potem hranjevati. Brž ko pozneje v spomladi bolhe in uši razne rastline

napadejo, se morajo te z sajami pridno potrošati. Mrčesovje kmalo po potrošanju nekam spremine tako, da je le redkokdaj drugič potrošati treba. Neskušenci se bodo morda bali, da bi saje rastlinsko listje ne pokončale, vendar se pa tega ni treba bati. Celo dinjam in kumaram saje ne škodijo, kamoli drugim bolj trdnim rastlinam. Ta pomoček sicer ni nov, pa še vsakokrat se je dobro obnesel, kolikorkrat se je prav rabil.

Ogersko vino ponujajo številni mešetarji po vseh mestih in kotih štajerskih. Največ takšnih mešetarjev razposlali so ogerski veliki vinotržci v Budimpešti, zvečinoma Judi. Ponujajo pa vina v sodih in flaškah v določiljanje.

Konjerejsko društvo je g. Grahorniku v Ranzenbergu pri Pesnici izročilo lepega žrebca težkega noriškega plemena, v Ljutomer pa postavilo mladega žrebca angleškega na pol čistega plemena.

Sejmi 16. maja Vojnik, Pilštanj. Bizelsko, 17. maja sv. Helena, sv. Marjeta na Pesnici, 21. maja sv. Jurij ob južnej železnici, 22. maja Loka, Olimije, Radgona.

Dopisi.

Iz Ptujca. (Cesar Jožefova svečanost meri zoper Slovence). Binkoštni pondeljek se ima vršiti v našem mestu svečanost, katero „Nemci“ imenujejo „Enthüllung des Kaiser-Josef-Denkmal.“ Mi bi o tej slavnosti molčali, ko bi ne bila proti nam Slovincem obrnena. Mi nismo proti temu, da bi Nemci tistih mož, ki so jim kaj koristili, ne bi smeli slaviti, kajti vsak narod mora slaviti može, kateri so tega vredni. Ali kakor iz celega programa te slavnosti razvidimo, je sama demonstracija proti ne nemškemu narodom in tukaj Slovenskemu. Mi bi le radi vedeli, zakaj pravi Nemci na Gornjem Štajerskem, Tirolskem in drugod ne stavijo cesarju Jožefu spomenikov? Naši „nemci“ le hočejo pokazati svetu, da je Ptuj „nemško“ mesto, da so njega prebivalci „Nemci“ in Bog vé kaj je še vse nemško. — Za to slavnost pa lovijo naši nemčurji tudi kmete, katerih pa ne vjamejo mnogo na limance. Res je, da je marsikdo hvaležen, posebno pa naš kmet, če se more zastonj najesti in napiti, kajti čujemo, da se je v nekej tukajšnji gostilnici naročilo mnogo jedil in pijač, katere bodo na stroške nekih lampačev dobivali kmetje zastonj, da, še celo smodke bodo zastonj pušili. Par lačnih ljudi že dobijo, toda pošten kmet ne gre v tako družino, kjer se njegov jezik zasmehuje. Tudi se govori, da bode nekdo slovenski „gučal.“ Pa menda ne naš dr. Hanzl, o kojem sem nekaj časa čital, da ga je nek komij pred letom zavoljo prav neke grde stvari tožil (povedati